

מדינת ישראל
רשות המסים בישראל

אוגדן מכס סחר-חוץ

פרק 10 - יבוא אישי לזכאים

ירושלים, כ"ח בתמוז התשס"ח (31.07.08).

פרק מספר 10 - יבואי אישי לזכאים

תוכן העניינים

4	חלק 10.1 - הנחיות כלליות
4	1. תוכן הפרק
4	2. אסמכתאות חוקיות
4	3. הגדרות
5	4. מתן מידע מוקדם לציבור
6	חלק 10.2 - הבקשה והטיפול באישור הזכאות
6	1. תוכן החלק
6	2. בית המכס המטפל באישור הזכאות
6	3. המסמכים הדרושים לקביעת זכויות פטור
7	4. המצאת מסמכי בן זוג
7	6. קביעת יום תחילה וסיום של תקופת זכאות
8	7. משלוח שהגיע באיחור עקב שביתה
8	8. ביטול רישום מימוש פטור לגבי טובין שניזוקו
8	9. העברת בעלות בטובין מזכאי למי שאינו זכאי
8	10. הפקדת ערובות
9	11. חילוט/החזרת ערובות
9	12. יבוא חפצי ירושה
9	חלק 10.3 - אישור פטור ברכישת טובין מתוצרת הארץ
9	1. תוכן החלק
10	2. מסמכים הדרושים לאישור פטור
10	3. תוקף אישור הפטור
10	4. אופן הטיפול בטופס מכס 236
11	חלק 10.4 - תהליך שחרור טובין לזכאים
11	1. תוכן החלק
11	2. מילוי רשימון יבוא (טופס מכס 7)
12	4. טיפול המעריך וסוכן המכס
12	5. טובין למלאכה, לתעשייה ולמטרות אחרות
13	חלק 10.5 - אישור פטור לעולים
13	1. תוכן החלק
13	2. יבוא חפצי בית בשלושה משלוחים
14	3. יבוא משלוח אחד נוסף עקב פיצול משלוח
14	4. יבוא מערכת משולבת ע"י עולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים
14	5. אישור פטור על מזגנים לעולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים
14	6. אישור פטור על שטיחים לעולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים
14	7. הטיפול בבני זוג עולים שהתגרשו
15	8. הטיפול בבני זוג שהגיעו לארץ בנפרד
15	9. הטיפול בבני זוג פרודים ומסוכסכים
15	10. הארכת תקופת זכאות והמסמכים הדרושים
16	11. קטין חוזר ואזרח עולה
16	12. התנאים להארכת תקופת ביקור בדיעבד - לקטין חוזר/אזרח עולה

17	חלק 10.6 - אישור פטור לתושב חוזר וסטודנט חוזר
17	1. תוכן החלק
17	2. התנאים לקביעת מעמדו של תושב חוזר
18	3. מסמכים הנדרשים לקביעת מעמדו של סטודנט חוזר
18	4. יבוא חפצי בית של תושב חוזר/סטודנט חוזר בשני משלוחים
19	5. יבוא משלוח אחד נוסף לתושב חוזר/סטודנט חוזר
19	6. מתן אישור פטור פעם נוספת לתושב חוזר/סטודנט חוזר
19	7. התנאים להארכת תקופת ביקור בדיעבד - לסטודנט חוזר/תושב חוזר
19	חלק 10.7 - אישור זכאות לתושב חוץ
19	1. תוכן החלק
19	2. תושב חוץ שקיבל אשרה מסוג א/2 (סטודנט)
19	3. תושב חוץ שקיבל אשרה מסוג ב/1 (בעל רישיון עבודה) או א/3 (איש דת)
21	נספח א - מתן מידע ביבוא אישי (טופס מכס 63)
22	נספח ב - בקשת זכאות לפטור של תושב חוזר/סטודנט חוזר (טופס מכס 131)
23	נספח ג - הצהרה על יבוא אישי של טובין (טופס מכס 130)
24	נספח ד - הצהרת בן/ת ה זוג שנמצא/ת בחו"ל (טופס מכס 142)
25	נספח ה - בקשה להארכת תקופת הזכאות לפטור (לעולה ולתושב ארעי בלבד) (טופס מכס 141)

חלק 10.1 - הנחיות כלליות

1. תוכן הפרק

פרק זה עניינו מתן אישור זכאות לפטור מתשלום מסים לזכאים, הן ביבוא אישי של טובין והן ברכישת טובין מתוצרת הארץ.

2. אסמכתאות חוקיות

האסמכתאות לביצוע האמור בפרק זה, בין היתר, הן:

- א. פקודת המכס.
- ב. חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952.
- ג. חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – חוק מע"מ).
- ד. פרט 7 לתוספת הראשונה של צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, כפי שמתפרסם מעת לעת ברשומות (בעת כתיבת נוהל זה, תעריף המכס התקף הינו צו תעריף המכס ומס קניה, התשס"ז-2007) (להלן בפרק זה – תעריף המכס).
- ה. צו מס קניה (פטור), התשל"ו-1975 (להלן – צו מ"ק).
- ו. רשיון יבוא כללי, התשל"ח-1978.
- ז. חוק הארכיונים, התשט"ו-1955.
- ח. הצהרה בדבר חובת הצהרה לפי תקנות המכס, התשכ"ו-1965.

3. הגדרות

בפרק זה יש לפרש:

- **"אזרח עולה"** - נכנס לישראל אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(י)(6)(ב) לפרט 7 לתעריף המכס, ובסעיף 1(7)(ז)(2) לצו מ"ק.
- **"הגוף המזמין"** - תאגיד או מוסד בישראל, אשר על פי הזמנתו, שוהה תושב חוץ בישראל. לעניין איש דת (בעל אשרה א/3) - מוסד דת; לעניין סטודנט (בעל אשרה א/2) - מוסד בו לומד הסטודנט; לעניין עובד זר (בעל אשרה ב/1), או עיתונאי - המעסיק.
- **"המנהל"** - מנהל רשות המסים בישראל.
- **"ההנהלה"** - הנהלת רשות המסים בישראל.
- **"זכאי"** - עולה, תושב חוץ, תושב חוזר, סטודנט חוזר, תייר - כמשמעותם בכלל 1 לפרט 7 לתעריף המכס ובסעיף 1 לצו מ"ק.
- **"טובין"** - למעט רכב.
- **"יבוא אישי"** - יבוא טובין ע"י יחיד לצרכיו או לצורכי בני ביתו, או נתינה במתנה של טובין שייבא יחיד לצרכיו או לצורכי בני ביתו של יחיד אחר.
- **"כניסה קובעת"** - אותה כניסה, שעל-פיה נקבע מעמדו של הנכנס כזכאי, אלא אם כן צויין אחרת.
- **"מוסמך"** - גובה המכס, סגובה המכס, ממונה אזורי מע"מ באר-שבע, ממונה על יחידת יבוא אישי, ממונה על יחידת דואר חבילות, או ממלאי מקומם, שנקבעו לצורך זה.

- "מחשב ביתי" - מחשב נייד או כל אחד מהרכיבים הבאים : מארז מחשב על תכולתו, מוניטור (צג), מדפסת, עכבר, מקלדת, 2 רמקולים עד 10 ווט RMS כל אחד.
- "משלוח" (א) מטען של חפצי בית המגיע בכלי הובלה אחד ועפ"י שטר מטען אחד. (ב) חפצי בית הנשלחים בחבילת דואר, המגיעה עפ"י תעודת משלוח אחת.
- (ג) חפצי בית המגיעים במטען נלווה שלא בכניסה הקובעת.
- "סטודנט חוזר" - נכנס לישראל, אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(ט) לפרט 7 לתעריף המכס.
- "עולה" - נכנס לישראל, אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(י) לפרט 7 לתעריף המכס, ובסעיף 1(7) לצו מ"ק, לרבות קטין חוזר, אזרח עולה ותושב קבע.
- "עיתונאי" - עיתונאי זר המחזיק בתעודת עיתונאי, עיתונאי חוץ, או צלם חוץ מטעם לשכת העיתונות הממשלתית.
- "קטין" - נכנס לישראל, שגילו פחות מ-18 שנה.
- "קטין חוזר" - נכנס לישראל, אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(י)(6)(א) לפרט 7 לתעריף המכס, ובסעיף 1(7)(ז)(1) לצו מ"ק.
- "תושב חוזר" - כמשמעותו בכלל 1(יב) לפרט 7 לתעריף המכס, ובסעיף 1(15) לצו מ"ק, ובלבד ששהה מחוץ לישראל שנתיים ויותר.
- "תושב חוץ" - נכנס לישראל, אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(יג) לפרט 7 לתעריף המכס, ובסעיף 1(19) לצו מ"ק.
- "תייר" - נכנס לישראל, אשר עומד בתנאים האמורים בכלל 1(יד) לפרט 7 לתעריף המכס ובסעיף 1(13) לצו מס קניה.

4. מתן מידע מוקדם לציבור

- א. תשובות לפניות ובירורים הנוגעים לזכויות ביבוא אישי יינתנו בכתב על גבי טופס "מתן מידע ביבוא אישי" - טופס מכס 63 (ראה נספח א). התשובה תהיה מנומקת ותינתן רק על ידי המוסמך לכך בבית המכס.
- ב. ניתן למסור בע"פ מידע כללי בלבד, כגון : אחוזי המס המוטלים על טובין המפורטים באתר הרשות באינטרנט.
- ג. בכל מקרה, יש להפנות את מבקש המידע לאתר הרשות באינטרנט, שכתובתו : www.mof.gov.il/taxes, וכן להפנותו למדריכי המכס המפורסמים באתר.
- ד. מתן מידע מוקדם יינתן על ידי בית המכס חיפה בלבד.
- ה. אם הפונה לא המציא את כל המסמכים הדרושים, יש למסור לו בכתב את רשימת המסמכים הדרושים להמשך טיפול בפנייתו, שעליה יצויין שם העובד(ת) ותאריך. **יש ליידע את הפונה על המועד שבו יפוגו זכויותיו.** כאשר תקופת הזכאות מתקרבת לסיימה, אם הפונה זכאי לכאורה לפטור המבוקש, יש להציע לו שחרור טובין כנגד הפקדת ערובה בגובה המסים החלים.

חלק 10.2 - הבקשה והטיפול באישור הזכאות

1. תוכן החלק

חלק זה עניינו המסמכים הדרושים לאישור הזכאות, והזנת מימוש הזכויות במחשב. כמו כן כולל החלק הנחיות לעניין הפקדת ערובות והחזרתן.

2. בית המכס המטפל באישור הזכאות

הטיפול באישור הזכאות ייעשה בבית המכס הקרוב למקום מגוריו של הזכאי.

3. המסמכים הדרושים לקביעת זכויות פטור

המבקש לייבא טובין או לרכוש טובין מתוצרת הארץ בזכויות פטור, יציג בפני המוסמך את מסמכיו, ואם הוא נשוי - גם את מסמכי בן זוגו, כמפורט להלן:

	הזכאי	המסמכים
א.	עולה	תעודת עולה, דרכון בו מוטבעת חותמת מעמד הנכנס כפי שנקבע ע"י משרד הפנים, או אשרת עולה שניתנה ע"י נציגות ישראל בחו"ל, דרכון בן/ת הזוג, חוזה דירה (בעלות או שכירות להוכחת ניהול משק בית).
ב.	תושב ארעי - 1/א	המסמכים כמו באי לעיל (אם לא קיבל תעודת עולה מהמשרד לקליטת העלייה – לא יציגה).
ג.	קטין חוזר	תעודת עולה, תעודת זהות מעודכנת, כל הדרכונים - ממועד היציאה מישראל (מתחת לגיל 14 ועד למועד הכניסה הקובעת). דרכונים המעידים על שהות ההורים מחוץ לישראל במשך ארבע שנים רצופות, גם אם אינן סמוכות למועד הכניסה. אישור על התייצבות לצה"ל תוך שנה ממועד כניסתו. הצהרת ההורים, שלא הועסקו בחו"ל מטעם המדינה ורשויותיה. לגבי נשואים - כל הדרכונים ותעודת זהות של בן/ת הזוג, חוזה דירה (בעלות או שכירות להוכחת ניהול משק בית).
ד.	אזרח עולה	תעודת עולה, תעודת זהות, מסמכים המעידים על כניסות ויציאות מיום קבלת דרכון ישראלי, ואם לא קיבל דרכון ישראלי - מיום קבלת תעודת זהות. אישור על התייצבות לצה"ל תוך שנה מכניסתו לארץ, דרכון בן/ת זוג, חוזה דירה (בעלות או שכירות להוכחת ניהול משק בית).
ה.	תושב חוזר/ סטודנט חוזר	תעודת זהות מעודכנת, כל הדרכונים הישראליים, כולל הישנים, לרבות של בן/ת הזוג, או לחלופין אישור ממשרד הפנים לגבי כניסות ויציאות מהארץ (השליחים מטעם משהב"ט ומשרד החוץ יציגו גם דרכונים דיפלומטיים או דרכוני שירות), חוזה דירה (בעלות או שכירות להוכחת ניהול משק בית), טופס מכס 131 - "בקשת זכאות לפטור של תושב חוזר/סטודנט חוזר" (ראה נספח ב). סטודנט חוזר יציג בנוסף, אישור לימודים מחו"ל.

	הזכאי	המסמכים
ו.	תושב חוץ שקיבל רישיון לשיבת קבע, תושב חוץ בעל אשרה ב/1, א/2, א/3	דרכון ואשרה בתוקף, חוזה דירה (בעלות או שכירות להוכחת ניהול משק בית).
ז.	תייר	דרכון, ואשרה ב/2 בתוקף.
ח.	עולה, ששהה בישראל כתייר מעל 5 שנים לפני ששינה את מעמדו	דרכון זר שמוטבעת בו חותמת משרד הפנים, ואישור מהמשרד לקליטת העלייה.

4. המצאת מסמכי בן זוג

- א. על אף האמור בסעיף 2 לעיל, היה והצהיר הזכאי על היותו גרוש או אלמן, ימציא מסמכים המעידים על מעמדו.
- ב. היה ואין בידי הזכאי מסמך המעיד על מעמדו בישראל כגרוש או אלמן, יסביר את הסיבה לכך וימציא מסמכים כאמור מחו"ל כגון: תעודת פטירה של בן הזוג, תעודת גירושין, והצהרה שאומתה בחתימת עורך דין בדבר מעמדו.
- ג. זכאית, המצהירה על היותה עגונה, תמציא הצהרה שאומתה בחתימת עורך דין, מסמכים מבית דין רבני בישראל או מגורם רבני מוסמך מחו"ל, ו/או כל מסמך אחר שיש בו כדי להוכיח את מעמדה האישי כגון: הצהרת עורך הדין המטפל בחו"ל.
- ד. שוכנע המוסמך כי הצהרותיו של הפונה נכונות, יאשר את זכויותיו כמקובל.

5. התייצבות אישית של הפונה

כדי להוכיח כי אכן הטובין ישמשו את הפונה, גובה המכס רשאי לדרוש כי בעל הזכויות יתייצב בפניו אישית על מנת לאשר את זכאותו, בהתאם לכללים (6) ו-9 לפרט 7 לתעריף המכס. לפיכך, במקרה כאמור, לא רשאי מיופה כוח להופיע במקומו של הפונה.

6. קביעת יום תחילה וסיום של תקופת זכאות

בעניין חישוב תקופת הזכאות, יש לפעול בהתאם לסעיף 10 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, דהיינו, אין להביא במניין התקופה את יום המעשה או יום האירוע, אלא את יום המחרת אשר ממנו מתחילים למנות את התקופה. לדוגמה: עולה שנכנס לישראל ב-5.4.08, תקופת הזכאות שלו תסתיים ב-5.4.11, כולל.

7. משלוח שהגיע באיחור עקב שביתה

- א. פנה זכאי בבקשה לשחרר בפטור טובין במשלוח אשר הגיע ארצה לאחר תום תקופת הזכאות, וטען כי העיכוב נגרם עקב שביתה שפגעה בהובלת הטובין, יבדוק המוסמך אם נתקיימו התנאים שלהלן:
- 1) הטובין נשלחו לישראל זמן סביר לפני תום תקופת הזכויות בהתאם לתאריך המצויין בשטר המטען שבידי הזכאי.
  - 2) הזכאי הציג אישור מגורם מוסמך, כי העיכוב נגרם עקב שביתה שפגעה ישירות בהובלת הטובין.
- ב. שוכנע המוסמך כי נתקיימו התנאים האמורים לעיל, יאריך את תקופת הזכויות כמניין ימי השביתה.

8. ביטול רישום מימוש פטור לגבי טובין שניזוקו

- א. המוסמך רשאי לאשר בקשה לביטול רישום מימוש פטור לטובין, שנתגלה בהם נזק לאחר שחרורם מהמכס, אם נתקיימו התנאים הבאים:
- 1) הפנייה לבית המכס נעשתה מייד עם גילוי הנזק, אך לא יאוחר משלושה חודשים מיום שחרור הטובין מהמכס. במקרים מיוחדים רשאי המנהל להאריך תקופה זו עד ששה חדשים.
  - 2) הפונה הגיש הצהרה מאושרת על ידי עורך דין, כי הטובין לא ניזוקו לאחר שחרורם, אלא לפני כן.
  - 3) הטובין שניזוקו ננטשו לטובת הרשות, או יוצאו מהארץ.
  - 4) אם חברת הביטוח דורשת לקבל לידיה את הטובין שניזוקו, ייגבו המסים החלים מחברת הביטוח, והזכאי יוכל לייבא שוב טובין מאותו סוג, בפטור.
- ב. נתקיימו התנאים האמורים לעיל, יבוטל מימוש הפטור במחשב, תוך ציון המילה "נזק", תוטבע חותמת היחידה בתיק הזכאי, בחתימת המוסמך, וכן יירשם תאריך ומס' התיק שבו יתוייקו המסמכים ששימשו כאסמכתא.
- ג. שחרור טובין זהים לטובין שניזוקו לאחר ביטול הרישום, יהיה כפוף להגבלות החלות על הזכאי בהתאם לתנאי זכאותו.

9. העברת בעלות בטובין מזכאי למי שאינו זכאי

לגבי העברת בעלות בטובין ששחררו בזכויות פטור למי שאינו זכאי לפטור במהלך שש השנים מיום שחרורם מפיקוח המכס, יש לחשב את סכום המסים החלים עליהם בהתאם לערך הטובין ושיעור המסים החלים ביום שבו הועברה הבעלות בטובין, ולגבות את המסים מהזכאי.

10. הפקדת ערובות

- שחרור טובין כנגד הפקדת ערובות מתאימות, יבוצע במקרים הבאים:
- א. בכל מקרה שקיים חשד סביר כי הטובין אינם מיועדים לשימוש של הזכאי.

ב. בעת שחרור טובין במסגרת פרט 14 לתעריף המכס, כמפורט להלן בסעיף 10.4.5.

ג. בעת שחרור טובין לתושב חוץ בעל אשרה מסוג ב/1 (אשרת עבודה), או א/3 (איש דת) (בהתאם לכלל 4 (12) לפרט 7 לתעריף המכס), יינתן אישור לפטור אם הגוף המזמין יפקיד ערובה להנחת דעתו של המוסמך, או שתושב החוץ יפקיד ערבות בנקאית למילוי תנאי הפטור ותשלום המסים החלים.

ד. בכל מקרה אחר בו החליט המוסמך, כי התקיימו רוב התנאים לאישור הזכאות, אך לא כולם.

11. חילוט/החזרת ערובות

א. ערובה שהופקדה כאמור בסעיף 10, תוחזר לאחר שיוכח, כי הזכאי עמד בתנאי הפטור.

ב. יש לוודא, שלא יפוג תוקף הערובה לפני שיוחלט אם לחלטה/להחזירה.

ג. עריכת ביקורת

1) הוחלט לערוך ביקורת, יש לבצע חודשיים שלושה לפני שתפוג תוקפה של הערובה.

2) בעת עריכת הביקורת העובד יבדוק ויפעל כלהלן:

א) אם הטובין ששוחררו הם בהתאם לרשימה שהופיעה במחשב ונמצאים ברשותו של הזכאי, תוחזר לו הערובה.

ב) אם הטובין לא נמצאים ברשותו של הזכאי, והתברר כי הם נמסרו לאדם אחר, בתמורה או בלא תמורה, תחולט הערובה.

ד. נתגלה בעת ביקורת, כי הכתובת של בעל הטובין שונתה או אינה מדוייקת, ולא ניתן לאתר את כתובתו החדשה, יש לחלט את הערובה. אם הזכאי יפנה לבית המכס ויערער על החלטה לחילוט הערובה, יש לבצע ביקורת נוספת בכתובת החדשה שמסר הזכאי. אם יימצא כי עמד בתנאי הפטור, יש להחזיר את הערובה שחולטה.

ה. ערובה שהופקדה בגין יבוא ע"י תושב חוץ (בעל אשרה מסוג א/3 (איש דת), או ב/1 (עובד זר)), תוחזר למי שהפקיד אותה, לאחר שהוכח כי הטובין אשר בגינם נדרשה הערובה יוצאו לחו"ל, או שולמו המסים החלים עליהם, או הועברו לאדם אחר באישור הממונה.

12. יבוא חפצי ירושה

טובין, למעט רכב מנועי, שיובאו לתושב ישראל כירושה מאדם שנפטר מחוץ לישראל, פטורים רק ממס קניה לפי סעיף 15 לצו מ"ק, אם הם מיועדים לשימוש של היורש או של בני ביתו, והיורש עומד בתנאי בסעיף 16 לצו מ"ק. בכל מקרה ישולמו המכס והמע"מ.

חלק 10.3 - אישור פטור ברכישת טובין מתוצרת הארץ

1. תוכן החלק

חלק זה כולל הנחיות בדבר מתן אישור פטור מתשלום המסים לזכאים, על רכישות מקומיות של טובין מתוצרת הארץ.

יצויין, כי במועד פרסום נוהל זה, מספר המוצרים הרלוונטיים המיוצרים בארץ, מצומצם ביותר.

2. מסמכים הדרושים לאישור פטור

- א. אישור הפטור על רכישות טובין מתוצרת הארץ יינתן לזכאי ביח' יבוא אישי ע"ג טופס מכס 236 - "בקשה לפטור ממס קניה, ולהחלת מע"מ בשיעור אפס ברכישת טובין מתוצרת הארץ" (הטופס יופק ישירות ממערכת סחר-חוץ), לאחר שיציג את המסמכים המעידים על היותו זכאי, וכן חשבון פרופורמה מטעם היצרן לגבי הטובין שהזכאי מבקש לרכוש ממנו בפטור.
- ב. פנה זכאי לקבלת אישור פטור כאמור, יפעל הפקיד המטפל כלהלן:
- (1) יזהה את הזכאי על פי דרכון, תעודת עולה/חלופותיה.
  - (2) יבדוק עפ"י המסמכים והמחשב אם המבקש הינו זכאי לפטור (ראה חלק 10.2), וכן אם הוא זכאי לפטור על הטובין המבוקשים.
  - (3) ידרוש את חשבון הפרופורמה לגבי הטובין שלגביהם הוא מבקש לאשר לו פטור ויבדוק אם היצרן נמצא ברשימת היצרנים המורשים, שאושרו עפ"י סעיף 12 לצו מ"ק.
  - (4) מצא הפקיד, כי המבקש אכן זכאי לפטור, ישלים את טופס מכס 236 לפי הנוהל כמפורט להלן, יאשר את הטופס בחתימת ידו ובחותמת בית המכס.
  - (5) יזין למחשב את נתוני הטובין שאושרו לזכאי בפטור, כלהלן: מס' האישור, תיאור הטובין, סכום מס קניה, תאריך.

3. תוקף אישור הפטור

- א. ניתן לאשר פטור לזכאי אם פנה ליח' יבוא אישי בתקופת זכאותו.
- ב. תוקף אישור הפטור הוא לחודשיים מיום הוצאתו, או עד מועד תום תקופת הזכאות, המוקדם מביניהם.

4. אופן הטיפול בטופס מכס 236

- א. מבנה הטופס וניתובו
- הטופס לאישור פטור על רכישת מוצרים מתוצרת הארץ על ידי הזכאים מודפס במקור ו-2 העתקים. בעת אישור הפטור לרכישת הטובין בפטור, יש למסור לזכאי את המקור והעתק כשהם מהודקים. העתק נוסף יישמר ביחידה למשך 3 שנים, ולאחר מכן יועבר לגניזה בארכיון הרשות.
- ב. הוצאת טופס חדש תיעשה במקרים אלה:
- (1) כאשר נופלת טעות ברישום הפרטים בעת מילוי הטופס, ירשום הפקיד המטפל בכל העתקיו "מבוטל" וישאיר את הטופס ביחידה.
  - (2) כאשר הזכאי מוותר על רכישת הטובין, או כאשר הוא מבקש לבצע בטופס תיקון בקשר לסוג הטובין, היצרן, המחיר וכיו"ב, במקרים אלו יש לקבל בחזרה מהזכאי את המקור וההעתק של הטופס ולרשום עליהם "מבוטל".
  - (3) לצורך ביצוע השינויים הדרושים במחשב – יש לבטל את הטופס השגוי ולהקליד את נתוני הטופס החדש, וזאת כאמור אם תקופת הזכאות טרם נסתיימה.

ג. אובדן טופס מכס 236

- (1) איבד הזכאי את טופס מכס 236, בטרם מסרו ליצרן, עליו לפנות לבית המכס שבו הוצא לו הטופס, באופן מיידי, בצירוף המסמכים הבאים:
- (א) אישור מאת היצרן, כי לא נעשה שימוש בטופס וגם לא יכובד על ידו בעתיד; האישור ייחתם ע"י מנהל המכירות ומנהל החשבונות של היצרן.
- (ב) הצהרה בכתב של הזכאי על אובדן הטופס והתחייבות, שלא יעשה באותו טופס שימוש בעתיד.
- (2) על סמך האישורים הנזכרים יפעל המוסמך כלהלן:
- (א) יבדוק אם תקופת הזכאות עדיין בתוקף.
אם כן, יאשר לזכאי טופס מכס 236 חדש לגבי הטובין שבעבורם ניתן הטופס שאבד.
- (ב) יציין על גבי הטופס החדש: "טופס זה הוצא במקום טופס מס'... (לציין מס' סידורי) שאבד".
- (ג) יציין על גבי העתק הטופס הישן שנשאר ביחידה, כי הטופס המקורי אבד, תוך הפנייה למספר הטופס החדש שהוצא. הרישום על גבי הטופס יהיה כך: "המקור אבד - הוצא במקומו טופס מס'... (לציין מס' סידורי)".
- (3) אבד טופס מכס 236 לאחר שנמסר ע"י הזכאי ליצרן, והזכאי לא קיבל את הטובין, יפנה הזכאי באופן מיידי לבית המכס בצירוף אישור מאת היצרן, כי על פי רישומו לא נעשה שימוש בטופס וגם לא יכובד על ידו בעתיד.
- המוסמך יפעל בהתאם לאמור בפיסקה 2, ובלבד שבתאריך אובדן הטופס היה הזכאי בתקופת זכאותו.

חלק 10.4 - תהליך שחרור טובין לזכאים

1. תוכן החלק

חלק זה עניינו תהליך שחרור הטובין שלגביהם אושר פטור לזכאים, והמסמכים שיש להגיש בשלבים שונים בתהליך.

2. מילוי רשימון יבוא (טופס מכס 7)

- א. יש להפיק רשימון יבוא (טופס מכס 7) שיוזן למערכת סחר חוץ ע"י סוכן מכס/לשכת שירות של לשכת המסחר/יחידת יבוא אישי בבית המכס (למעט בבית המכס נתב"ג).
- ב. המסמכים שיש לצרף לרשימון לצורך שחרור הטובין:
- (1) שטר מטען ע"ש הזכאי (BILL OF LADING).
  - (2) פקודת מסירה (GATE PASS).
  - (3) חשבון מכר שהוצא על ידי הספק בחו"ל ע"ש הזכאי (INVOICE). לגבי טובין שהיו חפצי ביתו של הזכאי בחו"ל, אין לדרוש חשבון מכר.
  - (4) רשימת אורז (PACKING LIST).
  - (5) תעודת ביטוח לטובין.
  - (6) הצהרת הזכאי על טובין (טופס מכס 130 - ראה נספח ג) - הטופס ייחתם רק על ידי הזכאי.
  - (7) במקרה שסוכן מכס משחרר טובין עבור הזכאי, עליו להציג ייפוי כוח מאומת וחתום כנדרש.

3. דרכי תשלום המסים

ניתן לשלם את המסים באמצעות מסלקה בנקאית (מס"ב) - ע"י סוכני מכס בלבד, או באמצעות שובר תשלום בסניף בנק הדואר, או בקופת הבנק שבבית המכס (אם קיימת), או באמצעות כרטיס אשראי באינטרנט אצל פקיד יחי' יבוא אישי.

4. טיפול המעריך וסוכן המכס

- א. המעריך יבדוק את הפרטים הבאים:
  - (1) זכאותו של בעל הטובין.
  - (2) אם הזכאי או בן זוגו שחרר בעבר טובין מאותו סוג, שכמותם הוא מבקש לשחרר בפטור. אם אכן שוחררו בעבר ע"י הזכאי או בן זוגו טובין מאותו סוג, יש לפעול בהתאם לאמור בסעיף 10.6.6 שלהלן.
  - (3) אם נעברה עבירה בטובין ששוחררו בעבר.
  - (4) סיווג הטובין במחשב.
- ב. המעריך יחליט אם לבצע בדיקה למטען, כללית או מדגמית, וינחה את הבודק על ידי שידור הוראת בדיקה במחשב. הבודק יעדכן את תוצאות הבדיקה במחשב.
- ג. סוכן המכס ימסור את תיק המסמכים של המטען ליחידת הבודקים, ובסיום הבדיקה יחזירו ליחידת יבוא אישי.
- ד. תעודת העולה (או חלופותיה) או הדרכון יוחזרו לסוכן מכס או לזכאי.
- ה. הרשימון על צרופותיו יועברו לארכיון הרשות.

5. טובין למלאכה, לתעשייה ולמטרות אחרות

- א. עולה, או תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים, זכאי לפי פרט 14 לתעריף המכס וסעיף 6(ב) לצו הפטור, לפטור על מכוניות, מכשירים וכלים מהסוג המשמש למלאכה, לתעשייה, לחקלאות, או למטרות אחרות שאושרו על ידי מנכ"ל המשרד לקליטת העלייה, והמנהל. על טובין אלו לא חלה הגבלה של יבוא בשלושה משלוחים. שחרור הטובין יהיה בהתאם להוראות שחרור טובין בפטור מותנה, כאמור בפרק 13.
- ב. תנאי הפטור
  - הפטור ניתן על טובין כאמור לעיל, בכפוף למילוי התנאים הבאים:
    - (1) הם מובהקים לתעשייה, למלאכה, לחקלאות או למטרות אחרות שהמשותף להן הוא מתן שירות.
    - (2) הם לא חומרי גלם או חומרים מתכלים בתהליך הייצור ולא רכב מנועי.
    - (3) הם לא משמשים להשכרה ואינם מופעלים על ידי השלשת מטבע, אסימון או דיסקית לשם מכירת סחורות, או למשחקים או להשמעת נגינה.
    - (4) ערך הטובין הוא עד \$36,000 פו"ב; יובאו טובין שערכם מעל סכום זה, יחול הפטור על אותו חלק מהטובין שערכו עד לסכום שנקבע.יובאו טובין מסוגים החבים בשיעורי מס שונים, וסה"כ ערך הטובין שיובאו הוא מעל הסכום הנזכר, רשאי הזכאי לקבוע אלו טובין ישוחררו בזכויות פטור, ועל איזה ישולמו

חלק 10.5

אוגדן סחר-חוץ - יבוא אישי לזכאים

31.07.08

המסים.

בחישוב הערך יש לכלול גם את הערך של כלי העבודה אשר יובאו לפי פרט משנה 3020 בפרט 7 לתעריף המכס.

- (5) הטובין יהיו בבעלותו ובשימושו של הזכאי, ויוחזקו במרוכז בשטח מפעלו.
- (6) אם הזכאי אינו הבעלים היחיד של המפעל, אלא שותף או מחזיק במניות של המפעל, עליו להוכיח כי בידי השליטה על 50% לפחות מן המפעל האמור וכי הוא עצמו עובד פעיל במפעל. במקרה זה רשאי הזכאי להשכיר למפעל את הטובין שיובאו ושחררו בזכויות פטור, ובלבד שעובדה זו תצויין במפורש בחוזה ההתקשרות בין הזכאי למפעל, וכן כי השותפות או החברה רשאית להשתמש בטובין כל עוד הזכאי הוא שותף או מחזיק במניות, וכל עוד הוא בעצמו עובד פעיל במפעל.
- במקרה של פירוק השותפות במפעל, לפני תום התקופה של 5 שנים מיום שחרור הטובין, הם יישארו בבעלותו של הזכאי, ולא יועברו להחזקתו או לשימושו של אחר, אלא באישור המוסמך ולאחר תשלום המסים החלים.

ג. אישור הפטור

- לצורך אישור הפטור על טובין למלאכה, לתעשייה, לחקלאות, או למטרות אחרות שאושרו – יוגשו המסמכים הבאים:
- 1) קטלוג וכן חשבון פרופורמה עם פירוט הטובין וערכם.
  - 2) חוזה על רכישת או שכירת מקום מתאים שבו יופעלו הטובין.
  - 3) חוזה בין המפעל לזכאי כאמור לעיל בפיסקה ב.6.
  - 4) רישיון מהעירייה או מהמועצה המקומית לגבי ניהול המפעל.
  - 5) הרשאה מטעם רשות מוסמכת, המעידה כי הזכאי רשאי לעסוק במקצוע בישראל על פי דין (כגון: רופא שיניים).
  - 6) אישור ממושרד מע"מ, שהזכאי נרשם כעוסק.

ד. שחרור הטובין

מצא המוסמך, על פי המסמכים שהומצאו לו, כי הטובין האמורים מיועדים לאחת המטרות שאושרו לעניין פרט 14 לתעריף המכס, וכי מתקיימים התנאים שנקבעו בפרט זה, כולם או חלקם, יאשר את הפטור כנגד הפקדת ערבות בנקאית להבטחת קיום כל התנאים הנדרשים. יצויין, כי יש להשיב את הערבות הבנקאית מייד משהוכח למוסמך, כי אכן הוקם המפעל וכי הטובין שיובאו משמשים בו.

גובה המכס רשאי לוותר על הפקדת ערבות בנקאית בשים לב לסכום המסים החל על הטובין ולנסיבות המקרה.

חלק 10.5 - אישור פטור לעולים

1. תוכן החלק

בחלק זה מרוכזות הנחיות מיוחדות לשחרור טובין בפטור על ידי עולים, המהוות הבהרה לזכויות הקבועות בפרט 7 לתעריף המכס ולצו מ"ק.

2. יבוא חפצי בית בשלושה משלוחים

א. עולה יהיה זכאי לפטור מתשלום המסים על חפצי בית, אם שחרר אותם מפיקוח המכס בשלושה משלוחים, וזאת עד 3 שנים מיום כניסתו הקובעת (להלן - תקופת הזכאות).

חלק 10.5

אוגדן סחר-חוץ - יבוא אישי לזכאים

31.07.08

ב. מטען נלווה בכניסה הקובעת אינו נחשב למשלוח, אך יש לרשום את הטובין במחשב ולציין "מטען נלווה - כניסה קובעת".

3. יבוא משלוח אחד נוסף עקב פיצול משלוח

- א. משלוח יוכר כמפוצל כאשר נתקיימו התנאים הבאים:
- 1) המוסמך שוכנע, שהמשלוח נמסר בשלמותו לאורז או למוביל, וקיבל הסבר מתאים לסיבת הפיצול.
  - 2) המשלוחים הגיעו לישראל בסמיכות זמנים.
- ב. במקרים כאמור ניתן לאשר לעולה יבוא משלוח אחד נוסף על השלושה, בתוך תקופת הזכאות.

4. יבוא מערכת משולבת ע"י עולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים

עולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים, שייבא מערכת משולבת אשר כוללת חפץ שכבר שחרר בעבר, בנפרד, בזכויותיו, יהיה רשאי לשחרר את המערכת בפטור, בתנאי שישלם את המסים החלים על החפץ הכלול במערכת אשר יובא בשנית.

5. אישור פטור על מזגנים לעולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים

- א. פנה עולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים לקבלת אישור פטור על יבוא או רכישה מקומית של מזגן אויר, יפעל המוסמך כאמור בחלק 10.3 או 10.4, הכל לפי העניין.
- ב. ככלל, לזכאי יאושר פטור על מזגן אויר אחד, אך המוסמך רשאי לאשר פטור על מזגן אויר אחד נוסף, אם ישוכנע כי העולה זקוק לכך, עפ"י גודל הדירה, צורתה ומיקומה.
- ג. המוסמך רשאי לדרוש הפקדת ערובה עד להתקנת המזגנים.

6. אישור פטור על שטיחים לעולה/תושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים

- א. פנה זכאי לקבלת אישור פטור על שטיחים - יפעל המוסמך כאמור לעיל בחלק 10.3, אם מדובר ברכישה מתוצרת הארץ, וכאמור בחלק 10.4 אם מדובר ביבוא.
- ב. ניתן לאשר פטור על שטיחים ששטחם הכולל לא יעלה על 25% משטח הדירה ברוטו- לצורך כך חייב הזכאי להמציא חוזה המפרט את שטח הדירה. הגבלה זו לא תחול לגבי שטיחים מקיר לקיר.
- ג. לעולה, כהגדרתו בסעיף 17(ב) לכללים לפרט 7 בצו תעריף המכס, וסעיף 19(ב) לצו מס קניה (פטור), יאושר פטור על שטיחים ששטחם לא יעלה על 12 מ"ר.

7. הטיפול בבני זוג עולים שהתגרשו

- א. בני זוג שהתגרשו בתוך תקופת הזכאות, יהיו זכאים, כל אחד בנפרד, לממש זכויות בטובין שלא מימשו בעבר כזוג, וככל שיציגו הסכם בדבר חלוקת הרכוש, יהיה זכאי בן הזוג, שלא קיבל לידיו את הטובין שיובאו בפטור, לממש את זכאותו לגבי טובין מאותו סוג עד תום תקופת הזכאות, בתנאים הבאים:
- 1) יציגו 2 תעודות עולה מהמשרד לקליטת העלייה, תעודת גירושין, תעודות זהות שמצויין בהם מעמדם כגרושים.
  - 2) יוכיחו, כי כל אחד מבני הזוג מנהל משק בית נפרד.

חלק 10.5

אוגדן סחר-חוץ - יבוא אישי לזכאים

31.07.08

8. הטיפול בבני זוג שהגיעו לארץ בנפרד

במקרים בהם בני זוג עולים מגיעים לארץ במועדים שונים, יש לקבל הצהרה מבן הזוג ע"ג טופס מכס 142 - "הצהרת בן/בת הזוג שנמצאת/בחוי"ל" (ראה נספח ד).

9. הטיפול בבני זוג פרודים ומסוכסכים

כאשר בני זוג פרודים ומסוכסכים, ואחד מבני הזוג הגיע לישראל בנפרד, הוא יהיה רשאי לשחרר בפטור משלוח אחד של חפצי בית, כגון: כלי בית, כלי מיטה, רהיטי ילדים, צעצועים, ספרים, בגדים. אותו בן הזוג ימציא מסמכים המעידים על קיום הסכסוך וכן יצהיר בכתב על היותו פרוד.

10. הארכת תקופת זכאות והמסמכים הדרושים

פנה עולה בבקשה להארכת תקופת זכאותו מאחת הסיבות המפורטות להלן, ידרוש המוסמך להציג בפניו את המסמכים כמפורט להלן (בנוסף למסמכים הנזכרים בחלק 10.2):

- א. שירות חובה בצה"ל, או שירות לאומי, או שירות בישיבת הסדר
אישור מצה"ל, שבו מפורט תאריך ההתחלה והסיום של שירות החובה.
אישור ממשד העבודה והרווחה, שבו תאריך ההתחלה והסיום של השירות הלאומי.
עולה ששירת בישיבת הסדר והגיש אישור על שירות חובה של 4 שנים. יש להכיר בכל תקופת שירותו, לרבות תקופת הלימוד בישיבת הסדר כשירות חובה, כמשמעותו בחוק שירות הביטחון. תקופת השירות לא תבוא במניין תקופת הזכאות.
האישור על הארכת תקופת הזכאות יינתן ע"ג טופס מכס 141 – "בקשה להארכת תקופת זכאות לפטור (לעולה ותושב ארעי בלבד)" (ראה נספח ה).
- ב. לימודים סדירים במוסד להשכלה גבוהה, לרבות בישיבה גבוהה
אישור ממוסד מוכר להשכלה גבוהה (כהגדרתו בסעיף 161) לצו מ"ק וכלל 1(ח) בפרט 7 לתעריף המכס, להלן - מוסד מוכר), חתום ע"י המוסמך לכך, שבו יצויין: תאריך תחילת הלימודים, תאריך תום הלימודים, שהעולה הוא תלמיד מן המניין, וכן כי תקופת לימודים זו היתה רצופה.
1) על הפקיד המטפל לבדוק:
  - א) אם המוסד רשום במחשב כמוסד מוכר.
  - ב) אם הזכאי החל את לימודיו תוך 18 חודשים מיום כניסתו הקובעת, ולימודיו מאז לא נמשכו למעלה מחמש שנים רצופות; לגבי מקצועות רפואה ומשפטים, הפקיד המטפל יאשר גם תקופת לימודים ארוכה יותר.אם התחיל העולה את לימודיו כתלמיד מן המניין במוסד להשכלה גבוהה לאחר תום 18 חודשים מיום קבלת המעמד, אך לפני תום תקופה של 24 חודשים מאותו יום, רשאי המוסמך לאשר את ההארכה, אם השתכנע כי היו סיבות סבירות לאיחור.
2) מובהר בזה, כי לעניין קביעת תאריך תום הלימודים של עולה סטודנט, ניתן להתחשב גם בפרוייקט שנערך ע"י תלמיד במוסד להשכלה גבוהה ולראותו כתאריך תום הלימודים בתנאים הבאים:
  - א) הפרוייקט הוא חלק מתכנית הלימודים, והכנתו נעשתה במסגרת הזמן שנקבע לכך בתכנית הלימודים.
  - ב) הכנת הפרוייקט צמודה לשנת הלימודים האחרונה.

3) מוסדות להשכלה גבוהה בישראל לעניין עולים

רשימת המוסדות המוכרים נמצאת במערכת סחר חוץ. עולה שיפנה להארכת תקופת זכאותו בשל לימודים במוסד מוכר והמוסד אינו כלול במערכת סחר חוץ, לא תאושר לו ההארכה אלא לאחר שנבדקו התנאים שבכללם לפרט 7 בתעריף המכס, וכן סעיף 1(16) לצו מ"ק.

נתקיימו התנאים האמורים, יאשר המוסמך את הארכת תקופת הזכויות בשל לימודים, ע"ג טופס אישור להארכת תקופת זכאות לפטור (טופס מכס 141) עד שנה מיום תום שנת הלימודים שנשתיימה, ויעדכן את מאגר הנתונים במערכת סחר חוץ.

ג. הארכת תקופת זכויות בשל היעדרות מישראל מעל 6 חודשים רצופים

- 1) לעולה (למעט קטין חוזר ולמעט עולה שהאריך את תקופת זכאותו עקב לימודים במוסד להשכלה גבוהה), שיצא בתוך תקופת הזכאות לחו"ל לתקופה העולה על 6 חודשים רצופים, לא ייחשב זמן שהייה בחו"ל כתקופת זכאותו.
- 2) פנה הזכאי בבקשה להאריך את תקופת הזכאות בשל שהייה בחו"ל העולה על 6 חודשים רצופים, הפקיד המטפל יבדוק את תעודת העולה, הדרכון, ויאמת כי הזכאי שהה מעל 6 חודשים רצופים בחו"ל בתוך תקופת הזכאות.
- 3) ככלל, ניתן לאשר הארכת תקופת זכאות עד להשלמת 3 שנים.
- 4) אין בידי הזכאי דרכון להוכחת הנתונים, לא תאושר הבקשה. אולם אם גובה המכס או סגנו, שוכנע כי בכל זאת נתקיימו התנאים הדרושים על סמך הוכחות חלופיות לאימות הנתונים, כגון: אישור ביקורת הגבולות, אישור ממושרד הפנים, אישור ממקום עבודה או ממוסד לימודים בחו"ל וכיוצא באלה - הכל לפי הצורך, יאשר את הבקשה להארכת תקופת הזכאות.

ד. אישור להארכת תקופת זכאות לעולה לצורך רכישה מתוצרת הארץ

הגיש עולה בקשה להאריך את תקופת הזכאות בשנה נוספת (שנה רביעית) לצורך רכישה מתוצרת הארץ של: מקרר, מכונת כביסה, טלוויזיה, תנור בישול ואפייה ותנור חימום, יפעל המוסמך כלהלן: אם העולה שחרר טובין בתקופת הזכאות, יבדוק המוסמך מה היו הסיבות לכך שהעולה לא ייבא ולא רכש את החפצים הנ"ל, ויחליט בהתאם. אושרה הארכת תקופת הזכאות כאמור, יאשר המוסמך את הארכת תקופת הזכאות ע"ג טופס מכס 141 ויעדכן את מאגר הנתונים במחשב. יובהר, שנכון למועד פרסום נוהל זה, חלק מהמוצרים כאמור אינם מיוצרים בישראל.

11. קטין חוזר ואזרח עולה

קטין-חוזר ואזרח-עולה שהתגייסו לשירות חובה בצה"ל ושהו בישראל תקופה כוללת שאינה עולה על 4 חודשים, בין אם מייד לפני השירות ובין אם מייד לאחריו, יש להתייחס למקרים אלה כאל ביקור רגיל, שבמהלכו היתה תקופה מוקפאת בגין שירות חובה בצה"ל, בתנאי שלא מומשו במהלכו זכויות פטור.

12. התנאים להארכת תקופת ביקור בדיעבד - לקטין חוזר/אזרח עולה

א. תושב ישראל, שמקום מגוריו הקבוע הוא בחו"ל (להלן - המבקר), רשאי לשהות בארץ לתקופת ביקור של 4 חודשים בשנה (124 יום), מבלי שהדבר יפגע בזכויותיו, ובלבד שלא מימש זכויות ביבוא אישי בעת שהותו בארץ.

ב. המוסמך רשאי לאשר, בעת אישור הזכאות, תקופת ביקור נוספת בישראל (מעל 4 החודשים כאמור) בתנאים שלהלן:

- 1) עד 4 חודשים נוספים - אם התאריך הביקור מאחת הסיבות הבאות:
- א) מחלה של המבקר או קרובו (בעל, אישה, אב, אם, בן, בת, אח, אחות, חס, חמות), והומצא אישור רפואי המעיד על המחלה או הטיפול הרפואי.
  - ב) לידה של המבקרת או של קרובה של המבקר/ת, והומצא אישור רפואי המעיד על כך.
  - ג) שירות צבאי של המבקר בתנאי שהמציא אישור מצה"ל המעיד על כך. במקרה זה יינתן האישור גם לבן/ת הזוג.
  - ד) שהיית המבקר בארץ לצורך התמחות ברפואה או לצורך הגשת עבודת מחקר לקבלת תואר אקדמי, והומצא אישור המעיד על כך.

2) עד 8 חודשים נוספים לקטין חוזר או אזרח עולה בתנאים הבאים:

אם לא מימש זכויות ביבוא אישי, לא קיבל תעודת עולה, ושהה בישראל לצורך התנדבות במסגרת מוכרת או לצורך לימודים במוסד להשכלה גבוהה, במכון למדריכי חו"ל, במכון למורים מן הגולה, באולפן לעברית, או בכל מוסד חינוכי אחר, לרבות תקופת התמחות במסגרת לימודים במוסד להשכלה גבוהה.

ג. בקשות להארכת תקופת ביקור מסיבות אחרות, אם שוכנע המוסמך, שלא היו בשליטת המבקר, יועברו בצירוף חוות דעת להחלטת ההנהלה.

חלק 10.6 - אישור פטור לתושב חוזר ולסטודנט חוזר

1. תוכן החלק

חלק זה עניינו מתן אישור פטור לתושב חוזר ולסטודנט חוזר, והבהרה לזכויות הקבועות בפרט 7 לתעריף המכס ולצו מ"ק.

לתושב חוזר ששהה בחו"ל מעל 6 שנים, הוראות בעניין:

- זכויות ביבוא מערכת משולבת - ראה לעיל סעיף 10.5.4.
- זכויות ביבוא מזגנים - ראה לעיל סעיף 10.5.5.
- זכויות ביבוא שטיחים - ראה לעיל סעיף 10.5.6.

2. התנאים לקביעת מעמדו של תושב חוזר

א. קביעת מעמד של תושב חוזר לנכנס תיעשה לאחר בדיקה יסודית של תקופת שהותו בחו"ל, הביקורים, השחרורים הקודמים, והמסמכים שלו ושל בן הזוג וכן לפי הנתונים שמולאו בטופס מכס 131.

ב. לגבי בני זוג שהגיעו בנפרד או שהם פרודים ומסוכסכים, יש לפעול כאמור לעיל בסעיפים 10.5.8 ו-10.5.9.

ג. תקופת השהות בחו"ל תחושב בדיעבד, החל ממועד הכניסה הקובעת, ועד 6 שנים, או שנתיים קודם לכן, בהתאמה. יום היציאה מישראל ייקבע בהתאם.

- ד. ביקורים בישראל שאינם עולים על 4 חודשים בשנה, לא ייחשבו כמפסיקים את רציפות
השהות מחוץ לישראל.
לצורך חישוב שנה כאמור לעיל, יחל מניין השנה למחרת יום היציאה מישראל.
לדוגמא:
תושב חוזר שיצא מהארץ ב-01.05.05, השנה הראשונה תסתיים ב-01.05.06.
- ה. ביקור רצוף המתחיל בשנה אחת ונמשך בשנה השנייה, ניתן לחשב אותו תוך פיצולו לשתי
השנים. זאת, רק אם הביקור ארך לא יותר מתקופה של 4 חודשים.
- ו. נמצא כי הנכנס מקיים את התנאים שנקבעו, יאושר לו מעמדו כתושב חוזר בהטבעת חותמת
בדרכו, ובמקביל יוזנו הנתונים במחשב.

3. מסמכים הנדרשים לקביעת מעמדו של סטודנט חוזר

- א. לצורך קביעת מעמדו של סטודנט חוזר, על הנכנס להציג את המסמכים הבאים:
- 1) דרכון, המעיד ששהה בחו"ל 18 חודשים ומעלה, וחזר לישראל תוך שישה חודשים מיום
סיום הלימודים, או מיום קבלת התואר.
  - 2) אישור על לימודים, הנושא את חותמת המוסד וחתום בידי המוסמך לכך (נשיא, דיקן, מנהל
וכו') שבו יצויין כי למד במוסד כתלמיד מן המניין לקראת תואר מוכר במשך שנתיים
אקדמיות לפחות. באישור יפורטו: נושא הלימודים, מועד תחילה וסיום של הלימודים,
מועד קבלת התואר האקדמי, אם ניתן.
  - ב. הגיש הסטודנט אישור כאמור, יבדוק המוסמך אם המוסד מוכר כמוסד להשכלה גבוהה. אם
המוסד אינו מוכר, יפנה בבקשה להנהלה לקבלת הנחיות מתאימות.
אין להפנות את הסטודנט למשרד החינוך לקבלת אישור "מוסד מוכר".

4. יבוא חפצי בית של תושב חוזר/סטודנט חוזר בשני משלוחים

- א. תושב חוזר/סטודנט חוזר זכאי לייבא עד שני משלוחים, וזאת עד 9 חודשים מיום כניסתו
הקובעת (להלן – תקופת הזכאות).
- ב. מטען נלווה בכניסה הקובעת לא יחושב כמשלוח, אך חובה להזין את נתוניו במחשב.
בעת הכניסה, על הנכנס (שעדיין לא נקבע מעמדו) להפקיד פיקדון בגובה המסים החלים
לתקופה של 6 חודשים.
- 1) לקביעת מעמדו וזכאותו, על נכנס כאמור לפנות ליחידת יבוא אישי בבית המכס הקרוב
למקום מגוריו. אם ייקבע מעמדו של הנכנס כתושב חוזר ותאושר זכאותו, ירשום הפקיד
המטפל את נתוני המטען במחשב וינחה את בית המכס נתב"ג בכתב להחזיר את הפיקדון
לזכאי.
  - 2) אם לא פנה הנכנס במהלך התקופה לבדיקת זכאותו/או שנקבע כי איננו זכאי - יחולט
הפיקדון.

5. יבוא משלוח אחד נוסף לתושב חוזר/סטודנט חוזר

לזכאי יאושר יבוא משלוח אחד נוסף, כאשר באחד משני המשלוחים קרתה תקלה באריזתם או בהובלתם של חפצי הבית, ועקב כך יובא משלוח נוסף (שלישי) בתוך תקופת הזכאות. מקרה זה יטופל לפי האמור לעיל בסעיף 10.5.3 פסקה א.

6. מתן אישור פטור פעם נוספת לתושב חוזר/סטודנט חוזר

- א. לתושב חוזר/סטודנט חוזר יינתן אישור לפטור פעם נוספת לגבי אותו סוג של חפץ ביתי, לאחר ששהה בחו"ל שנתיים או שש שנים כנדרש, ובתנאי שלאחר מועד שחרור חפצי הבית בפעם הקודמת, שהה בישראל במשך 6 שנים לפחות, בכפוף לקיום תנאי כלל 12 לפרט 7 בתעריף המכס.
- ב. לזכאי כאמור ששהה בישראל פחות מ-6 שנים, יאושר פטור רק על חפצי בית מאותו סוג, שלא שוחררו על ידו בפטור בעבר, בכפוף לקיום תנאי כלל 12 לפרט 7 בתעריף המכס.
- ג. לתושב חוזר/סטודנט חוזר יינתן אישור לפטור על אותו סוג של חפץ ביתי ששוחרר בעבר בפטור על ידי בן-זוגו, רק אם חלפו 6 שנים ממועד שחרור אותו חפץ ביתי.

7. התנאים להארכת תקופת ביקור בדיעבד - לסטודנט חוזר/תושב חוזר

ראה לעיל סעיף 10.5.12.

חלק 10.7 - אישור זכאות לתושב חוץ

1. תוכן החלק

חלק זה עניינו אישור זכאות לתושב חוץ ביבוא, או ברכישה מתוצרת הארץ, והבהרה לזכויות הקבועות בפרט 7 לתעריף המכס.

2. תושב חוץ שקיבל אשרה מסוג א/2 (סטודנט)

- א. סטודנט שקיבל אשרה מסוג א/2, המנהל משק בית בישראל, זכאי לרכוש בפטור ממסים חמישה חפצי בית מתוצרת הארץ בלבד: מקרר, מכונת כביסה, תנור בישול ואפייה, תנור חימום, ומקלט טלוויזיה. יובהר, שנכון למועד פרסום נוהל זה, חלק מהמוצרים כאמור אינם מיוצרים בישראל.
- ב. לסטודנט כאמור, ששינה את מעמדו לעולה בעת שהותו בישראל, תחושב תקופת הזכאות החל מיום שינוי מעמדו, לגבי סוגי טובין אשר לא שחרר בעבר בפטור.

3. תושב חוץ שקיבל אשרה מסוג ב/1 (עובד זר) או א/3 (איש דת)

- א. אין לאשר פטור לתושב חוץ כאמור על טובין, אלא אם כן הגוף המזמין הפקיד ערובות מתאימות, בנקאיות או אחרות, להנחת דעתו של גובה המכס, להבטחת קיום תנאי הפטור. תושב חוץ כאמור, שלא הוזמן ע"י גוף ישראלי כלשהו, יחוייב בהפקדת ערבות בנקאית.

ב. הערובה תוחזר לגוף המפקיד, לאחר שיוכח כי הטובין ששוחררו בפטור יוצאו לחו"ל או שולמו המסים החלים עליהם.

4. תושב חוץ שקיבל אשרה או רישיון לשיבת קבע

תושב חוץ שקיבל אשרה או רישיון לשיבת קבע, זכאי לאותן הזכויות ואותם התנאים כפי שנקבעו לעולה.

נספח א - מתן מידע ביבוא אישי (טופס מכס 63)
(סעיף 10.1.4 פיסקה א.)

STATE OF ISRAEL/MINISTRY OF FINANCE
ISRAEL TAX AUTHORITY
PERSONAL IMPORTATION INFORMATION

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
מתן מידע ביבוא אישי
טופס מכס 63

CUSTOMS FORM 63

A. Details of Request:

א. פרטי הבקשה:

_____

_____

_____

Name of person making the request: _____ : שם הפונה:

Address: _____ : כתובתו:

Date of Request: ____/____/____ : תאריך הבקשה:

B. Reply

ב. התשובה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Please Note:

לתשומת ליבך:

- a) The information given in this form is only intended for the person making the request and only for those goods and circumstances described in the request, according to the information, documents and all notifications provided by that person for the purpose of receiving the information.
  - b) The above information is valid for one year from the day it is given, except in cases in which the relevant law is amended and/or in cases in which the Israel Tax Authority notifies of a change. All changes will enter into force within 30 days of the day of the notification.
  - c) The information given on this form is void and does not obligate the Israel Tax Authority if the person making the request provides any false information, statement, declaration, document or any other detail; or he fails to submit information which, should have been submitted.
- א) המידע הניתן בטופס זה מיועד לפונה בלבד, וביחס לטיבות ו/או הטובין המנוגדים בפנייה, לפי הנתונים, המסמכים, ויתר הידיעות שנמסרו על ידי הפונה לצורך קבלת המידע.
- ב) המידע כאמור, תקף לשנה מיום היתנו, למעט במקרה שחל שינוי בדין הנוגע, ו/או במקרה בו תודיע רשות המסים בישראל על שינוי המידע, אשר ייכנס לתוקפו תוך 30 יום מיום ההודעה על השינוי.
- ג) המידע הניתן בטופס זה בטל ואינו מחייב את רשות המסים בישראל, היה ונמסרו על ידי הפונה ידיעה, אמרה, הצהרה, מסמך, או כל נתון אחר שאינם נכונים, או שהפונה לא מסר ידיעה שנדרש, או היה חייב למסור.

פרטי נתון המידע:

Details of person providing the information:

השם	Name	התפקיד	Position	חתימה וחותמת	Signature & Stamp	התאריך	Date
-----	------	--------	----------	--------------	-------------------	--------	------

נספח ב - בקשת זכאות לפטור של תושב חוזר/סטודנט חוזר (טופס מכס 131)
(סעיף 10.2.3, פיסקה ה.)

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
בקשת זכאות לפטור לתושב חוזר/סטודנט חוזר
טופס מכס 131 (מהדורה ג')

בית המכס: _____ תיק מס': _____

א. פרטי המבקש:

השם	מס' ת.ז.	מס' דרכון	ארץ הוצאתו
הכתובת	תאריך לידה	מצב משפחתי	

ב. פרטים על בן/בת הזוג:

השם	מס' ת.ז.	מס' דרכון	ארץ הוצאתו
-----	----------	-----------	------------

1. נעדרתי מישראל (למעט ביקורים שאינם עולים על 4 חודשים בשנה) מתאריך _____ עד תאריך כניסתי האחרונה ביום _____ (אם היה ביקור חריג צרף מכתב הסבר).

2. לא היה לי דרכון קודם.

הוצא לי דרכון קודם, הנמצא ברשותי/לא נמצא ברשותי.

3. אני או בן/בת הזוג לא קיבלנו בעבר פטור על טובין.

4. אני או בן/בת הזוג קיבלנו בעבר פטור על טובין בתאריך _____ בהיותי אני או בן/בת הזוג במעמד של _____.

אני מצהיר/ה בזה, כי חזרתי לגור בישראל, וכל הפרטים הרשומים לעיל נכונים. ידוע לי, כי עלי להחזיק ברשותי את הטובין תקופה של 6 שנים לפחות, מיום ששוחררו בפטור ממסים.

_____ חתימת המבקש

_____ התאריך

טופס זה יש לתייק בתיק על שם הזכאי, לאחר אישור מעמדו.

נספח ג - הצהרה על יבוא אישי של טובין (טופס מכס 130)
 (סעיף 10.4.2 מיסוק ב.)

STATE OF ISRAEL / MINISTRY OF FINANCE
 ISRAEL TAX AUTHORITY
 DECLARATION OF PERSONAL IMPORT OF GOODS
 CUSTOMS FORM 130 (VERSION D)

מדינת ישראל / משרד האוצר
 רשות המסים בישראל
 הצהרה על יבוא אישי של טובין
 טופס מכס 130 (סהררה ד)

<p>Documents Required: In order to clear the goods as personal import the following documents are required: 1. Bill of Lading, gate pass and freight invoice. 2. Packing List. 3. Invoices and receipts. 4. Proof of residence in Israel – Rental/Purchase contract (entitled persons only). 5. Passport/Oleh certificate (entitled persons only). 6. I.D. Card.</p>	<p>צירוף מסמכים: לצורך שחרור טובין ביבוא אישי יש לצרף את המסמכים הבאים: 1. שטר מטען, תעודת שעור וחשבון מטענים. 2. "רשימת אורז". 3. חשבוניות וקבלות. 4. הוכחת דיר בישראל – חוזה רכישת/שכירות (זכאים בלבד). 5. דרכון/תעודת עולה (זכאים בלבד). 6. תעודת זהות.</p>
--	--

<p>פרטים אישיים של בעל הטובין (במקרה של שחרור טובין ע"י זכאי, ידרשו גם פרטים ומסמכים של בן/בת הזוג):</p>					
שם משפחה	Family Name	שם פרטי	Name	מס' תז.	I.D. No.
מס' דרכון	Passport No.	מארץ	Country	מס' תעודת עולה	Teudat Oleh No.
כתובת בישראל	Address in Israel	כתובת בישראל	Address in Israel	ארץ מגורים אחרונה	Last Country of Residence

מעמד בעל הטובין: עולה תושב/סטודנט חוזר תושב חוזר ללא זכויות פטור ממסים
 Status: Immigrant Returning resident/Returning Student Foreign resident Without tax exemption rights

בטבלה להלן יש לציין את תוכנו של המטען במלא, הכמות (ביחידות ק"ג/ליטרים וכו'), שם היצרן, הדגם (למוצר חשמלי), הערך במט"ח, וכן האם הפרט חדש או משומש (יש לציין כמה שנות שימוש). פריטים כגון ריהוט או מוצרי חשמל יש לציין בנפרד.
 In the table below, please fill in the complete details of the goods. Include the quantity (units/kg./liters/etc.), the manufacturer, model (for electrical appliances), the value in foreign currency, and whether the goods are new or used (fill in years of use). Items such as furniture and electrical appliances must be listed separately.

ימלא ע"י פקיד המכס To be filled in by Customs Official	ימלא ע"י הפונה To be filled in by the person requesting clearance					
פרט-מכס Customs Heading	חדש New	מספר שנות השימוש Years of Use	הערך במט"ח Value in Foreign currency	דגם Model	יצרן Manufacturer	כמות Quantity
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					
	☐					

<p>I hereby declare that all the details noted above are correct. I am aware that a false declaration will result in measures being taken according to the law. Declaration by entitled persons only: All goods noted above are for my own personal use or for the use of my family members who reside with me; all other uses or acts including the transfer from my possession before the completion of a period of at least 6 years, shall be with the authorization of the Customs Collector and subject to the conditions set by him.</p>	<p>אני מצהיר בזה, כי כל הפרטים הרשומים לעיל נכונים ידוע לי, כי הצהרה לא נכונה תגרוך נקיטת אמצעים הקבועים בחוק. הצהרת זכאים בלבד: המוצרים המפורטים לעיל מיועדים לשימוש אישי או לשימוש בני משפחתי הגרים עימי בלבד; וכל שימוש או עשייה אחרים, לרבות הוצאתם מרשותי לפני תום תקופה של 6 שנים לפחות, יהיו עפ"י אישור של גובה המכס ובתנאים שיקבע.</p>
--	--

Signature / תחתימה _____ Date / תאריך _____

נספח ד - הצהרת בן/ת ה זוג שנמצאת בחו"ל (טופס מכס 142)
(סעיף 10.5.8)

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
הצהרת בן/בת הזוג שנמצאת בחו"ל
(לעולה ולתושב חוזר בלבד)
טופס מכס 142

לכבוד

יחידת יבוא אישי

בית המכס : _____

א. פרטים אישיים של בן/בת הזוג שנשארה בחו"ל		
שם משפחה	שם פרטי	מס' ת"ז/מס' דרכון, וארץ הוצאתו

ב. פרטים אישיים של בן/בת הזוג שמממש/ת את הזכויות בישראל		
שם משפחה	שם פרטי	מס' ת"ז/מס' דרכון, וארץ הוצאתו

אני החיימ מאשר/ת לבן/בת זוגי לייבא טובין/רכב בהטבות המגיעות לנו במשותף מכוח דיני מכס, מס קניה, ומע"מ, במעמד של:

תושב חוזר.
 עולה.

אני מצהיר/ה בזאת, כי ידוע לי שייבוא כאמור לעיל ע"י בן/בת זוגי, ייחשב כמימוש זכויותינו המשותפות לייבא טובין בפטור ממכס, מס קניה, ומע"מ.
בהתאם, אני מוותר על כל טענה או תביעה באשר ליבוא הטובין בהטבות כאמור.

/ /
תאריך

_____
השם

_____
החתימה

הריני מאשר בזאת, כי מר/גבי _____ מס' ת"ז/דרכון _____
חתם/ה בפני על מסמך זה.

/ /
תאריך

_____
השם

_____ (נוטריון/קונסול ישראל)
החתימה

נספח ה - בקשה להארכת תקופת הזכאות לפטור (לעולה ולתושב ארעי בלבד)

(טופס מכס 141)

(סעיף 10.5.10 פסקה א.)

מדינת ישראל/משרד האוצר

רשות המסים בישראל
 בקשה להארכת תקופת הזכאות לפטור
 (לעולה ולתושב ארעי בלבד)
 טופס מכס 141 (טופס זה מחליף את טופס 80-003)

א. פרטים אישיים של המבקש		
שם משפחה	שם פרטי	מס' ת"ז
תאריך לידה	מצב משפחתי	מס' תעודת יעולה/טיפול
מס' דרכון, וארץ הוצאתו	ארץ מגורים אחרונה	הכתובת בישראל
☐ במעמד של עולה מתאריך _____ / /		
☐ במעמד של תושב ארעי (א/1) מתאריך _____ / /		
ב. פרטי הבקשה		
אני הח"מ מבקש בזה להאריך את תקופת זכאותי לפטור לגבי יבוא/רכישת חפצי בית ורכב מהסיבות הבאות:		
☐ שירות חובה בצה"ל מיום _____ / / ועד יום _____ / /		
☐ לימודים במוסד להשכלה גבוהה: _____		
מיום _____ / / ועד יום _____ / /		
☐ שהות בחו"ל מעל 6 חודשים ברציפות מיום _____ / / ועד יום _____ / /		
הריני מצהיר בזה, כי כל הפרטים הרשומים לעיל הם נכונים ומלאים, ולראיה מצייב המסמכים הרלוונטיים.		
תאריך	_____ / /	החתימה

ג. החלטה (ימלא ביחידת יבוא אישי)	
מס' תיק הזכאי	_____
לאחר שהוצגו בפני המסמכים הבאים:	
(1) _____	4
(2) _____	5
(3) _____	6
ולאחר שבדקתי היטב את כל הנתונים, הריני להודיע, כי <u>תקופת הזכאות</u> -	
☐ לא הוארכה, מאחר ש _____	
☐ הוארכה עד _____ / /	
תאריך	_____ / /
השם	_____
חתימה וחותמת	_____

לתשומת לב: טופס זה יש להציג בפני פקיד המכס עם כל הגשת בקשה לשחרור/רכישת טובין. טופס משמש כאסמכתא לעניין הארכת תקופת הזכאות בלבד, ואינו מהווה אישור לפטור ממסים.